

opnå et effektivt styre. Heroverfor anførte Tyrkiet, at cyprioterne ikke følte sig som en nation, men som tyrkere og grækere, og skulle cyprioterne udøve retten til selvbestemmelse, ville dette ikke føre til en ny forfatning, men til at det græsk-cypriotiske flertal gennemførte Enosis (indlemmelse i Grækenland). Cyperns tilbud om garantier for mindretallet, selv med midlertidig FN-kontrol, betegnedes som et forsøg på at undergrave de rettigheder, der er indrømmet det tyrkiske mindretal i henhold til London- og Zürich-aftalerne; præsident Makarios og Grækenland burde overholde disse traktatforpligtelser. Den græske udenrigsminister indvendte, at udviklingen var løbet fra de nævnte traktater, der ikke tilstod Cypern fuld selvbestemmelsesret og handlefrihed som uafhængigt medlem af FN. Grækenland (og Cypern) kunne derfor ikke acceptere noget pro-tyrkisk resolutionsforslag, herunder eventuelle procedureforslag, der alene henviste sagen til Sikkerhedsrådet.

De afro-asiatiske lande fremholdt i deres indlæg meget kraftigt principperne om fuld national uafhængighed, selvbestemmelsesret og ikke-indblanding.

Delegationerne fra de lande, der har stillet tropper og/eller politistyrker til rådighed for FN på Cypern (Australien, Canada, Danmark, Finland, Irland, New Zealand, Sverige og Østrig) fandt efter indbyrdes underhåndshandlinger, at de burde udvise den yderste tilbageholdenhed under drøftelserne og ikke deltage i debatten, samt kun stemme for en tekst, der kunne opnå tilslutning fra samtlige direkte interesserede parter. De øvrige vesteuropæiske lande og USA var af samme opfattelse. Heller ikke østbloklønderne fandt anledning til at støtte nogen af parterne, og under alle afstemninger undlod de at stemme.

Forud for debatten i 1. udvalg var der fremlagt 3 resolutionsforslag:

1. Tyrkiet fremkom allerede på et tidligt tidspunkt under samlingen med et udkast. Dette blev imidlertid aldrig formelt introduceret i 1. udvalg og blev ikke genstand for behandling.

2. Endvidere fremlagde Afghanistan, Iran, Libyen og Saudi-Arabien et resolutionsforslag, hvori der indledningsvis blev henvist

til Sikkerhedsrådets resolutioner i sagen, ligesom der blev givet udtryk for tilfredshed med, at FN-styrkern (UNFICYP) havde medvirket til at bevare freden på øen. Der henvistes ligeledes til beretningen fra FN-mægleren, og det bekræftedes endelig, at Cypern er et ligeværdigt medlem af FN, og at dets fulde uafhængighed, suverænitets og territoriale integritet skal respekteres. I den operative paragraf blev det anbefalet, at Sikkerhedsrådet skulle fortsætte FN's mæglingsbestrebelser i overensstemmelse med Sikkerhedsrådets resolution af 4. marts 1964. — Forslaget blev af den cypriotiske delegation kritiseret som værende pro-tyrkisk.

Under debatten foreslog Algeriet som basis for et kompromis, at der i resolutionsforslaget skulle optages en ny operativ paragraf indeholdende en appel til alle stater om at afstå fra at tage skridt, der var rettet imod Cyperns suverænitets, uafhængigheds og territoriale integritet, eller som kunne vanskeliggøre situationen i Cypern. Forslaget accepteredes af forslagsstillerne, men kunne ikke godtages af Cypern, som ønskede, at FN skulle vedtage en resolution, som fordømte intervention udefra mod Cypern, og som understregede befolkningens selvbestemmelsesret.

3. I et af 32 afro-asiatiske lande fremlagt resolutionsforslag blev der i vidt omfang taget hensyn til de cypriotiske synspunkter. Tyrkiet advarede mod dets vedtagelse, som hævdedes at kunne medføre en genopblussen af borgerkrigen og en forværring af forholdet mellem de implicerede parter.

I resolutionsforslagets præambel henvistes til Sikkerhedsrådets resolutioner i sagen, til den erklæring som vedtoges på de ikke-forpligtede landes stats- og regeringschefers møde i Kairo i 1964, til FN-mæglerens beretning og til den cypriotiske regerings erklæring vedrørende sikringen af menneskerettighederne for alle borgere i Cypern. I den operative del fastslås det, at Cypern som et ligeværdigt medlem af FN i overensstemmelse med pagten er berettiget til at nyde fuld uafhængighed og suverænitets uden fremmed intervention eller indblanding. Alle stater opfordres med henvisning til pagtens art. 2, stk. 1 og 4, til at respektere Cyperns suverænitets, enheds, uafhængigheds og territoriale integritet og til at afstå fra